



SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

DOM
2016-08-04
Stockholm

Mål nr
M 2305-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-02-25 i mål M 3378-15,
se bilaga

KLAGANDE

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Jönköpings kommun
551 89 Jönköping

MOTPART

Trafikverket
211 19 Malmö

Ombud: Verksjurist S O

SAKEN

Miljösanktionsavgift gällande utebliven anmälan om spridning av bekämpningsmedel
på driftplatserna Bankeryd, Jönköpings central, Huskvarna och Tenhult inom
Jönköpings kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens dom.

Dok.Id 1283337

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Jönköpings kommun har yrkat att nämndens beslut om miljöstraffavgift ska fastställas. Till stöd för sin talan har nämnden, utöver vad som tidigare framkommit, anfört i huvudsak följande. En handling anses inkommen till en myndighet den dag då handlingen anlät till myndigheten. Att anlända borde rimligen innebära att handlingen inkommer per post eller e-post. En hänvisning till en hemsida är inte en del av en anmälan eftersom den kan ändras.

Trafikverket har motsatt sig ändring av domen. Till stöd för sin talan har Trafikverket, utöver vad som tidigare anförts, tillagt i huvudsak följande. Körplanen utgör i princip inget statiskt dokument eftersom tidpunkter för när ogräsbekämpningen kan utföras kan ändras över tiden beroende på väderförhållanden och övriga underhållsarbeten. En slutlig version av körplanen blir därför inte klar förrän någon vecka innan bekämpningsstart. Sträckorna och platserna förändras emellertid inte om det inte är så att nya restriktionsytor tillkommer. Tillkomsten av nya restriktionsytor medför emellertid inte att antalet sträckor och platser i körplanen ökar utan snarare att dessa blir färre till följd av ett större antal restriktionsytor.

Den körplan som bifogas anmälan inför sommarens vegetationsbekämpning är således endast preliminär. Trafikverket meddelar i dag tillsynsmyndigheten digitalt om och när det sker en ändring i körplanen och det finns alltid möjlighet för tillsynsmyndigheten att via länken i Trafikverkets anmälan få tillgång till den senaste versionen av körplanen på Trafikverkets hemsida. Detta innebär att varken körplaner eller kartmaterial som eventuellt ändras innan bekämpningen behöver skrivas ut utan de senaste versionerna av dokumenten finns alltid tillgängliga digitalt. Denna hantering underlättar för tillsynsmyndigheten att alltid ha tillgång till en uppdaterad och aktuell version av körplanen inför Trafikverkets kemiska ogräsbekämpning inom kommunen.

Nämnden har accepterat det sätt på vilket Trafikverkets anmälan lämnats in till kommunen genom att ta del av och använda den information som anmälan bestod av. Alla uppgifter som ska finnas med i en anmälan finns upptagna i den digitala anmälan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen gör ingen annan bedömning än den som mark- och miljödomstolen har gjort. Vad parterna nu har anfört ändrar inte den bedömningen. Mark- och miljödomstolens dom ska därför stå fast.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, hovrättsråden Åsa Marklund Andersson, referent, och Malin Wik samt tf. hovrättsassessorn Elena Landberg.

Föredragande har varit Mathilde Ramel.



VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-02-25
meddelad i
Växjö

Mål nr M 3378-15

KLAGANDE

Trafikverket
211 19 Malmö

MOTPART

Miljönämnden i Jönköpings kommun
Juneporten, V Storgatan 16
551 89 Jönköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljö- och hälsoskyddsnämndens i Jönköpings kommun beslut den 4 augusti 2015,
dnr 2015-2743, se bilaga 1

SAKEN

Miljösanktionsavgift gällande utebliven anmälan om spridning av bekämpnings-
medel på driftsplatserna Bankeryd, Jönköpings central, Huskvarna och Tenhult
inom Jönköpings kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen undanröjer Miljö- och hälsoskyddsnämndens i
Jönköpings kommun beslut den 4 augusti 2015, Dmi § 242, i ärende 2015-2743.

Dok.Id 356205

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Jönköpings kommun (nämnden) beslutade den 4 augusti 2015 att med stöd av 30 kap 1 § miljöbalken, samt 8 kap 6 § förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter, att Trafikverket, org. nr. 202199-6297 ska betala miljöstraffavgift på 20 000 kr. Betalning ska ske till Kammarkollegiet enligt särskild betalningsuppsägning senast 30 dagar efter delgivning. Nämnden beslutade också att beloppet skulle förfalla till betalning även om beslutet överklagades.

Nämndens beslut har nu överklagats av Trafikverket till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Trafikverket har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut om miljöstraffavgift samt att avgiften ska betalas åter med ränta enligt 5 § räntelagen. Till stöd för sin talan har Trafikverket anfört i huvudsak följande.

Trafikverket inkom den 8 april 2015 till miljö- och hälsoskyddskontoret i Jönköpings kommun med en anmälan om spridning av kemiska bekämpningsmedel. I anmälan fanns en hänvisning till Trafikverkets hemsida där en länk finns till den körplan som beskriver vilka sträckor och platser som kommer att bekämpas och när. Den aktuella körplanen låg på hemsidan mellan den 7 april 2015 och den 10 maj 2015 och innehöll redan vid anmälningstidpunkten samtliga sträckor och driftsplatser som Trafikverket avsåg att ogräsbekämpa. Således fanns inte bara driftsplatserna Jönköpings bangård, Månsarp och linjen Jönköping – Vaggeryd med i körplanen utan även driftsplatserna Bankeryd, Jönköpings central, Huskvarna och Tenhult. Den aktuella körplanen fanns tillgänglig på Trafikverkets hemsida mellan den 7 april 2015 och den 10 maj 2015, men den fastställdes inte förrän någon vecka innan bekämpningen satte igång eftersom planen måste synkroniseras med andra underhållsarbeten och lågtrafik.

Trafikverket anser det märkligt att nämnden påstår att Trafikverkets anmälan saknade körplaner. Det framgår tydligt i anmälan, vilken gjordes digitalt via e-post,

att en länk finns till aktuell körplan. Handläggaren på kommunen har bevisligen tagit del av informationen i körplanen på Trafikverkets hemsida, men dessvärre missat att det i körplanen fanns tre sidor, och inte två, som angav sträckor och driftsplatser inom Jönköpings kommun som omfattades av 2015 års bekämpning. På sidorna 5 och 6 i körplanen framgick att ogräsbekämpning skulle ske på driftsplatserna Jönköpings godsbangård, Månsarp och linjen Jönköping – Vaggeryd. På sidan 7 i körplanen framgick att driftsplatserna Bankeryd, Jönköpings central, Huskvarna och Tenhult skulle ingå i 2015 års ogräsbekämpning. Trafikverket hänvisar härvid till det utdrag ur körplanen, sidorna 5-7, vilka bifogats i dess yttrande i målet.

Någon revidering avseende de sträckor och platser som upptogs i körplanen vid tidpunkten för anmälan har inte gjorts, varför det inte har funnits någon anledning att anmäla sådan ändring till kommunen. Då samtliga sträckor och platser som Trafikverket avsåg att ogräsbekämpa fanns angivna i körplanen saknades anledning för Trafikverket att skicka in en ytterligare anmälan till tillsynsmyndigheten.

Sammanfattningsvis anser Trafikverket att det är uppenbart att samtliga sträckor och driftsplatser inom Jönköpings kommun, som var aktuella för ogräsbekämpning under sommaren 2015 fanns angivna i körplanen vid tidpunkten för anmälan. Körplanen fanns tillgänglig via länk i anmälan till Trafikverkets hemsida. Trafikverket anser således att även driftsplatserna Bankeryd, Jönköpings central, Huskvarna och Tenhult har ingått i anmälan om spridning av bekämpningsmedel. Det är enbart olyckligt att kommunen har missat information i körplanen.

Nämnden har motsatt sig Trafikverkets yrkanden och vidhållit sitt beslut samt anfört bl.a. följande.

Trafikverket inkom den 8 april 2015 med en anmälan om spridning av bekämpningsmedel med hänvisning till sin hemsida. Miljö- och hälsoskyddskontoret har vid flera tillfällen påpekat för Trafikverket att den skriftliga anmälan ska innehålla alla uppgifter som rör Jönköpings kommun, dvs. körplaner, i stället för hänvisning

till hemsidan, då löpande ändringar kan ske på hemsidan. På grund av tidsbrist begärdes inte ytterligare kompletteringar in utan körplaner skrevs ut från Trafikverkets hemsida. Miljö- och hälsoskyddskontoret sökte på hemsidan och fann att spridning planerades på driftsplatserna Jönköpings godsbangård och Månsarp samt linjen Jönköping-Vaggeryd. Nämnden besvarade anmälan med beslut den 6 maj 2015, Dmi § 159, och angav att beslutet endast gällde namngivna platser/sträckor och att eventuell ytterligare spridning skulle anmälas skriftligen till nämnden innan spridning. Det bedömdes som tydligt att beslutet inte gällde all spridning inom Jönköpings kommun.

När miljö- och hälsoskyddskontoret uppmärksammade att spridning skett på andra platser utan att någon ytterligare anmälan hade inkommit bedömdes att beslut om miljöstraffavgift skulle fattas. Miljö- och hälsoskyddskontoret anser inte att det kan bedömas som en anmälan om Trafikverket gör revideringar av körplaner på sin hemsida utan att anmäla detta skriftligen till nämnden.

DOMSKÄL

Av utredningen i målet framgår att en anmälan från Trafikverket inkommit till nämnden den 8 april 2015. Anmälan innehöll en hänvisning i form av en länk till en körplan på Trafikverkets hemsida. Nämnden fann den ifrågakörplanen och skrev ut två av de tre sidor med platser inom Jönköpings kommun som anmälan avsåg, samt fattade med de utskrivna delarna som underlag ett beslut, Dmi § 159, den 6 maj 2015. Genom beslutet förelades Trafikverket att inkomma med en ny anmälan om den avsåg använda ogräsbekämpningsmedel på några andra sträckor än de som avsågs i beslutet.

Frågan i målet är om Trafikverket har brutit i sin anmälningsplikt då Trafikverket använt ogräsbekämpningsmedel på andra sträckor än de som uttryckligen angavs i nämndens beslut trots att Trafikverket ansåg att dessa sträckor redan omfattades av den körplan som hänvisades till i den anmälan som gjordes den 8 april 2015.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Genom att välja att använda den information som Trafikverket hade angett (genom en hänvisning till sin hemsida) i sin anmälan om spridning av bekämpningsmedel, och genom att lägga denna information till grund för sitt beslut, måste nämnden enligt mark- och miljödomstolens bedömning anses ha accepterat det sätt på vilket informationen getts in till myndigheten. För det fall nämnden inte hade kunnat acceptera det sätt på vilket uppgifterna lämnades in, har det stått nämnden fritt att förelägga anmälaren att komplettera sin anmälan med viss uppgift, eller att på annat sätt precisera sin anmälan. Så skedde emellertid inte.

Att nämnden sedan, vid sin egen hantering av den körplan som ansökan hänvisade till, av misstag endast skrivit ut delar av planen är inte en sådan omständighet som ska ligga anmälaren till last. Detta särskilt med beaktande av att systemet med miljöskaktionsavgifter ligger nära straffrätten (jfr bl.a. Mark- och miljööverdomstolens dom den 11 februari 2016, mål M 9311-15).

För att en miljöskaktionsavgift ska kunna utgå enligt 11 § Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2), krävs att skriftlig anmälan inte har getts in till ansvarig kommunal nämnd.

Då skriftlig anmälan sänts in av Trafikverket, finner mark- och miljödomstolen att det saknas grund för att besluta om miljöskaktionsavgift för utebliven anmälan om spridning av bekämpningsmedel. I anmälan hade Trafikverket hänvisat till en körplan vilken upptog inte bara driftsplatserna Jönköpings godsbangård och Månsarp samt linjen Jönköping-Vaggeryd utan även driftsplatserna Bankeryd, Jönköpings central, Husqvarna och Tenhult, som nämnden haft tillgång till och skrivit ut delar av. Trafikverket får därmed anses ha fullgjort sin anmälningsplikt.

Det kan inte anses rimligt att Trafikverket ska anses uppfatta nämndens beslut den 6 maj 2015, Dmi § 159, på så sätt att anmälaren föreläggs att på nytt anmäla sträckor

som redan har anmälts men vilka av olika skäl har undgått nämnden. Nämnden har således inte haft fog för att besluta om den påförda miljöstraffavgiften.

Överklagandet ska därför bifallas och det överklagade beslutet undanröjas. Under förutsättning att denna dom vinner laga kraft ska miljöstraffavgiften återbetalas till Trafikverket jämte ränta. Detta framgår direkt av 30 kap 9 § miljöbalken. Något särskilt beslut härom krävs alltså inte.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 17 mars 2016.

Cecilia Giese Hagberg

Catharina Hederström

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och tekniska rådet Catharina Hederström. Föredragande har varit beredningsjuristen Nils Dahlström.